یادگیری عمیق، تکلیف ۱ مهدی کافی ۹۹۲۱۰۷۵۳

مسئله ۱. Linear Regression (۱۵ نمره)

مجموعه دادگان $y \in \mathbb{R}$ مجموعه دادگان $S = \{(x^{(i)}, y^{(i)})\}_{i=1}^n$ را در نظر بگیرید به گونهای که $x \in \mathbb{R}^d$ و برای آموزش مدل از تابع هزینه SSE نمونه $\hat{y} = \sum_{j=1}^d w_j x_j + b$ به صورت $\hat{y} = \sum_{j=1}^d w_j x_j + b$ استفاده می کنیم. حال به سوالات زیر پاسخ دهید. $\mathcal{L}(w,b) = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n (y^{(i)} - \hat{y}^{(i)})^2$

الف) با استفاده از گرادیان کاهشی رابطه بهروز رسانی برای وزنها ارائه دهید.

ب) حال رابطه محاسبه وزنها را به صورت فرم بسته ارائه دهید.

ج) با فرض اینکه گرادیان کاهشی بعد از m بهروز رسانی به پاسخ بهینه میرسد، این دو روش را از نظر مرتبه زمانی با یک دیگر مقایسه کنید.

الف) برای حل این بخش در ابتدا رابطه تایع هزینه را باز می کنیم و سعی می کنیم که برای یکی از وزنها و بایاس مشتق را محاسبه کنیم. محاسبات به صورت زیر خواهدبود.

$$L = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^{n} (y^{i} - \hat{y}^{i})^{2} \qquad \hat{y} = \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{j} + b$$

$$L = \frac{1}{2n} \left[(y' - \hat{y}^{i})^{2} + (y^{2} - \hat{y}^{2})^{2} + \dots + (y^{n} - \hat{y}^{n})^{2} \right]$$

$$= \frac{1}{2n} \left[(y' - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{j}^{i} - b)^{2} + (y^{2} - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{i}^{2} - b)^{2} + \dots + (y^{n} - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{j}^{n} - b)^{2} \right]$$

$$\frac{\partial L}{\partial \omega_{i}} = \frac{\partial}{\partial \omega_{i}} \frac{1}{2n} \left[(y' - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{i}^{i} - b)^{2} + (y^{2} - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{i}^{2} - b)^{2} + \dots + (y^{n} - \sum_{i=1}^{n} \omega_{i} x_{j}^{n} - b)^{2} \right]$$

$$= \frac{1}{2n} \left[2x(y' - \hat{y}^{i})(-x'_{i}) + 2x(y^{2} - \hat{y}^{2})(-x^{2}_{i}) + \dots + 2(y^{n} - \hat{y}^{n})(-x'_{i}) \right]$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} \left[2(y' - \hat{y}^{i})(-1) + 2(y' - \hat{y}^{2})(-1) + \dots + 2(y'' - \hat{y}^{n})(-1) \right]$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} \left(\hat{y}^{i} - y^{i} \right)$$

حال می توانیم محاسبات انجام شده برای یک وزن را به صورت زیر به تمامی وزنها تعمیم دهیم.

$$\frac{\partial L}{\partial \omega} = \frac{1}{n} \left[\sum_{i=1}^{n} (\hat{g}^{i} - y^{i})(x_{i}^{i}) + \sum_{i=1}^{n} (\hat{g}^{i} - y^{i})(x_{2}^{i}) \right]$$

$$= \frac{1}{n} \left[\hat{g}^{i} - g^{i}, \hat{g}^{2} - g^{2}, ..., \hat{g}^{n} - g^{n} \right] \left[\begin{array}{c} x_{1}^{i} & x_{2}^{i} - ... & x_{d}^{i} \\ x_{1}^{n} & x_{2}^{n} - ... & x_{d}^{n} \end{array} \right] = \frac{1}{n} (\hat{g} - g)^{T} X$$

و سپس با داشتن گرادیانها میتوانیم وزنها و بایاس را به صورت زیر در جهت عکس گرادیان تغییر دهیم.

$$egin{aligned} w &:= w - lpha rac{\partial L}{\partial w} \ b &:= b - lpha rac{\partial L}{\partial b} \end{aligned}$$

 $\hat{y} = X\omega$ $l = \frac{1}{2n} \sum_{i} (y^{i} - \hat{y}^{i})^{2} = \frac{1}{2n} (y - X\omega)^{T} (y - X\omega)$ Vw L(wy = Vw 1 (y-Xw)T(y-Xw) $= \nabla w \frac{1}{2n} (y^{\top} - w^{\top} X^{\top}) (y - X w) = \frac{1}{2n} \nabla w (y^{\top} y - y^{\top} X w - w^{\top} X^{\top} y + w^{\top} X^{\top} X w)$ = 1 Tw (wTxTxw-yTxw-wTxTy) *) dim(y)=(nx1) dim(x)=(nxd) dim(w)=(dx1) - wTxTxw - yTxw - wTxTy (IX) @ (dan)@(nxd)@(dal) - (IXn)@(nxd)@(dal) - (IXd)@(dan)@(nx1) = Scalar principo trace y un con pleo ist in VL= 1 Vw tr(wTxTxw-yTxw-wTxTy) tr(A+B)=tr(A)+tr(B), $trA^{T}=trA$ = P Vw L = 1 Vw (trwTXTXw-2tryTXw) VA trAB=BT, VAT f(A) = (VA f(A))T - Vw L = 1 [Vw (tr wTxTxw) - 2 xTy] $= \frac{1}{2} \left(X^{T} X w + X^{T} X w - 2 X^{T} y \right)$

$$= \frac{1}{n} (X^T X w - X^T y)$$

$$\text{closed-form: } \nabla_{W} = 0 = x \quad X^T X w = X^T y = w = (X^T X)^T X^T y$$

$$w = \left(X^T X\right)^{-1} X^T y$$

ج) اگر فرض بگیریم که ماتریس نمونهها ابعادی برابر با (n*d) داشته باشد. که n تعداد نمونهها و d تعداد ویژگیها باشد. برای حالت فرم بسته که به صورت $(X^TX)^{-1}X^Ty$ است. نیاز داریم در ابتدا ضرت ماتریس X^T در X را انجام دهیم. با توجه به ابعاد ماتریسها این ضرب هزینهای از مرتبه $O(nd^2)$ خواهدداشت. سپس ماتریسی با ابعاد (d*d) خواهیم داشت و هزینه وارون کردن این ماتریس (اگر وارون پذیر باشد)، از مرتبه $O(d^3)$ خواهدبود. هزینه ضرب ماتریس X^T در بردار X^T در بردار X^T در بردار X^T خواهدبود. در مجموع هزینه محاسبه مقدار بهینه بردار وزنها به صورت زیر است.

$$O(nd^2+d^3+nd+d^2)=O(nd^2+d^3)=O(d^2(n+d))$$
 در حالتی که تعداد ویژگیها از ۵۰۰۰ بیشتر شود، محاسبه مقدار بهینه بردار وزنها از این طریق تقریبا غیر ممکن می شود. در حالت گرادیان کاهشی، نیاز داریم که محاسبه $w^T x_i$ را انجام دهیم که مرتبه $O(d)$ دارد. سپس محاسبات مشتقها برای $w^T x_i$ رسانی مرتبه $O(nm)$ خواهدداشت. در مجموع هزینه گرادیان کاهشی از مرتبه $O(nm)$ خواهدبود.

مسئله ۲. Activation Function نمره)

به سوالات زیر پاسخ دهید.

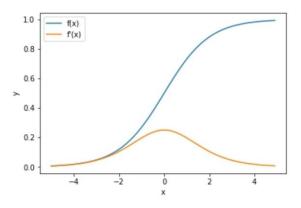
الف) ابتدا مشكل vanishing gradient را توضيح دهيد. سپس توابع فعالسازى ReLU و sigmoid با بررسى مشتق از اين نظر مقايسه كنيد.

ب) ابتدا مقداردهی Xavier را توضیح دهید و سپس بررسی کنید که چگونه به مشکل محو شدن کمک میکند.

ج) فرایند آموزش یک شبکه عصبی با تابع فعالسازی sigmoid را در صورتی که مقداردهی اولیه وزنها بزرگ است، بررسی کنید.

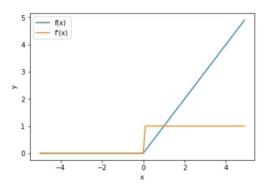
الف) هنگامیکه تعداد لایهها در شبکه عصبی اضافه شوند و این لایهها از توابع فعال سازی خاصی مثل sigmoid استفاده کنند باعث می شود که مقدار گرادیان در هنگام back propagation لایه به لایه کوچک و کوچکتر شود و در عمل گرادیانی که به لایههای اولیه شبکه (که لایههای بسیار مهمی برای تشخیص ویژگیهای ورودی است) می رسد بسیار نزدیک به صفر می شود و وزنها تغییر نمی کنند و آموزشی صورت نمی گیرد.

تابع sigmoid: این تابع ورودی با هر دامنه ای را به دامنه نسبتا کوچک بین صفر و یک نگاشت می کند و باعث می شود مشتق این تابع کوچک شود. به علاوه همانطور که در شکل زیر دیده می شود، هنگامیکه مقدار ورودی این تابع بزرگ یا کوچک شود، مقدار مشتق آن بسیار کوچک و نزدیک به صفر خواهدشد که مشکل vanishing gradient را ایجاد می کند. حتی اگر مقدار ورودی هم در محدوده مناسبی باشد، تعداد لایههای زیاد باز هم مشکل vanishgin gradient را ایجاد می کند.

Sigmoid gradient

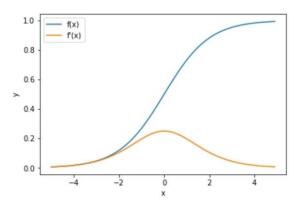
تابع از صفر بیشتر باشد، مشتق یک شود و هر تعداد لایه هم داشتهباشیم، مشتقهایی برابر با یک دارد که باعث می شود در هنگامیکه ورودی تابع از صفر بیشتر باشد، مشتق یک شود و هر تعداد لایه هم داشتهباشیم، مشتقهایی برابر با یک در یکدیگر ضرب می شوند که مشکل vanishing ایجاد نمی کنند زیرا که ضرب تمام یکها باز هم یک خواهد شد و در عین حال باز هم خاصیت غیر خطی بودن را دارد. مشکل این تابع این است که برای مقادیر ورودی کمتر مساوی صفر گرادیان صفر ایجاد می کند و باعث می شود خطایی که در مرحله propagation در حال منتشر شدن است ناگهان صفر شود و فرآیند آموزش را تحت تاثیر قرار می دهد.

ReLU activation and first derivative

ب) مقدار دهی Xavier سعی می کند که واریانس خروجی و ورودی یک نورون را ثابت نگه دارد. به این منظور در حالت استاندارد، وزنهای یک نورون را از توزیع یکنواخت $W \sim U[-\frac{1}{\sqrt{n}},\frac{1}{\sqrt{n}}]$ در حالیکه $W \sim U[-\frac{1}{\sqrt{n}},\frac{1}{\sqrt{n}}]$ است، مقدار دهی می کند. در حالت نرمال شده نیز وزن نورون را از توزیع یکنواخت $W \sim U[-\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{n+m}},\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{n+m}}]$ مقدار دهی می کند و W تعداد نورونهای خروجی این لایه (لایه فعلی) است. حالت نرمال شده باعث می شود گرادیانهای برگشتی نیز واریانس ثابتی داشته باشند. معمولا در عمل به این صورت عمل می شود که از تابع ReLU و وزنهای انتخاب شده از توزیع نرمال $W \sim N(0,\sqrt{\frac{2}{n}})$ استفاده می شود و مشتق آن از بین نرود. داشتن واریانس ورودی و خروجی باعث می شود که به طور مثال تابع Sigmoid در نواحی اشباع قرار نگیرد و مشتق آن از بین نرود.

ج) نمودار تابع sigmoid و مشتق آن در زیر آمدهاست.

Sigmoid gradient

اگر وزنها با مقادیر بزرگی (چه منفی و چه مثبت) مقدار دهی شوند، خروجی تابع Sigmoid در نواحی اشباع شده قرار میگیرد و همانطور که دیده می شود، مقدار گرادیان در این نواحی بسیار کوچک و نزدیک به صفر است و باعث کند شدن یادگیری می شود.

مسئله ۳. Regularization & Optimization تمره)

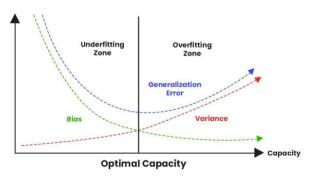
به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) چرا منظمساز L_2 معمولا روی Bias شبکه اعمال نمیشود؟ همچنین توضیح دهید چرا منظمساز L_1 منجر به صفر شدن برخی از وزنها می شود؟

ب) مسئله رگرسیون خطی بر روی n داده با تابع هزینه $\mathcal{L}(w) = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n \left(y^{(i)} - x^{(i)^T} w \right)^2$ به دادههای ورودی معادل استفاده از منظمساز L_2 در تابع هزینه است. کنید اضافه کردن نویز از توزیع $\mathcal{N}(0, \sigma^2 I)$ به دادههای ورودی معادل استفاده از Batch Normalization چگونه فرایند آموزش را سرعت می بخشد. همچنین توضیح دهید زمانی که سایز batch کوچک باشد، استفاده از Batch Normalization چه تاثیری در فرایند آموزش دارد.

د) رابطه گشتاور اول بهینهساز آدام را به صورت $m_t=eta_1 m_{t-1}+(1-eta_1)
abla_{ heta}J(heta_t)$ د) رابطه گشتاور اول بهینهساز آدام را به صورت $\widehat{m}_t=rac{m_t}{1-eta_1^t}$ محاسبه می شود، با این مشکل روبرو نمی شود. مقادیر m_t گرایش به صفر دارند و چرا مقدار \widehat{m}_t که به صورت $\widehat{m}_t=rac{m_t}{1-eta_1^t}$ محاسبه می شود، با این مشکل روبرو نمی شود.

الف)

با توجه به شکل بالا، میدانیم در هنگام آموزش مدلها به دو نکته توجه میکنیم؛ بایاس و واریانس که بایاس به معنای فاصلهای است که تابع تخمین زده شده ما از تابع اصلی دارد و واریانس به معنای فاصلهای است که خروجی تابع از دادههای متفاوت تابع اصلی دارد. حال اگر مدل ما معنای فاصلهای است که خروجی تابع از دادههای متفاوت تابع اصلی دارد. حال اگر مدل ما بسیار پیچیده شود یا به بیان دیگر وزنهای بسیار زیادی داشتهباشد در واقع به دادههای آموزش بسیار نزدیک می شویم و باعث overfitting

می شود. حال از منظم سازی استفاده می کنیم که واریانس را کاهش دهیم و مدل general شود. بنابراین منظم سازی نیاز دارد که مقدار وزنها را کاهش دهد، بنابراین منظم ساز 2L بر روی وزنها اعمال می شود و نه بر روی مقدار بایاس.

منظم ساز 1L به این صورت عمل می کند که مجموع قدر مطلق وزنها را با یک ضریب مثل λ به تابع هزینه اضافه می کند. اگر این ضریب صفر باشد که regularizaiton نداریم و اگر مقدار آن زیاد باشد باعث می شود که بسیاری از وزنها که مربوط به ویژگی هایی هستند که در اصل به خروجی ربطی ندارند را صفر کند و فقط وزنهای ویژگی های اصلی را نگه می دارد. معمولا در شرایطی از این منظم ساز استفاده می شود که ویژگی های بسیار زیادی داریم.

ب) اگر فرض بگیریم که میخواهیم مقدار وزن eta را با استفاده از دادههای ورودی y , x که به ترتیب ورودی و خروجی هستند به دست آوریم. اگر فرض بگیریم که ورودی و خروجی رابطه خطی دارند با اضافه کردن مقدار نویز گاوسی به رابطه زیر خواهیمرسید.

$$y = \beta x + \epsilon$$

حال با توجه به اینکه eta از توزیع گاوسی آمدهاست، میتوانیم از روش Maximum Likelihood برای محاسبه eta استفاده کنیم، بنابراین سعی می کنیم مقدار زیر را بیشینه کنیم.

$$\prod_{n=1}^N Nig(y_n\,ig|\,eta x_n,\,\sigma^2ig)$$

حال اگر eta را از توزیع نرمال $N(0,\lambda^{-1})$ بدانیم که معادل اضافه کردن نویز گاوسی به دادههای ورودی است. عبارت به صورت زیر خواهدشد که λ معیاری است که مشخص می کند چقدر eta به میانگین خودش یعنی صفر نزدیک تر باشد.

$$\prod_{n=1}^N N\Big(y_n\,|\,eta x_n,\,\sigma^2\Big) Nig(eta\,ig)\,0,\,\lambda^{-1}\Big)$$

سپس اگر لگاریتم عبارت بالا را محاسبه کنیم (کاری که معمولا برای محاسبه Maximum Likelihood انجام میدهیم) به عبارت زیر خواهیم, سید.

$$\sum_{n=1}^N -rac{1}{\sigma^2}(y_n-eta x_n)^2 -\lambdaeta^2 +c$$

عبارت بالا بسیار شبیه به تابع هزینه با منظم ساز 2L است با این تفاوت که به دنبال بیشینه کردن عبارت بالا هستیم و با منفی کردن عبارت بالا دقیقا به تابع هزینه SSE با منظم ساز 2L خواهیم رسید که به دنبال کمینه کردن آن هستیم.

internal ورودی Batch Normalization و هر لایه سعی می کند که خروجی تابع فعال سازی را نرمال کند. این کار باعث می شود که Batch Normalization در هر لایه ورودی X دارد و Covariate shift کاهش یابد و سرعت یادگیری افزایش خواهدیافت. حال چطور این اتفاق میافتد؟ فرض کنیم که یک لایه ورودی X دارد و خروجی Y را تولید می کند لایه بعدی Y را گرفته و Z را تولید می کنند و فرض کنیم که لایه اول با تغییر وزن و بایاس خود در ابرای خروجی نهایی و تابع هزینه بهینه کنند و فرض کنیم که لایه اول با تغییر وزن و بایاس خود خروجی را به X تبدیل کند که توزیع متفاوتی از X دارد. حال لایه بعدی باید آموزش را ابتدا شروع کند زیرا با دادههای جدید و متفاوتی روبرو شدهاست. حال اگر از X استفاده کنیم توزیع X و X تفاوت آنچنانی نخواهندداشت و لایه دوم نیز سریعتر می تواند خودش را بهبود ببخشد و آموزش در مجموع سریعتر می شود.

هنگامیکه اندازه batch را افزایش میدهیم باعث میشود که مقادیر میانگین و واریانس محاسبه شده روی batch برای BN به مقادیر واقعی آنها روی تمامی داده ها نزدیک تر شود و همینطور گرادیان های محاسبه شده نیز جهت بهتری خواهندداشت و بیشتر به سمت کمینه حرکت می کنند.

د) در ابتدا مقدار m_t را صفر قرار می دهیم و سپس شروع به بسط دادن این مقدار برای tهای بیشتر می کنیم.

$$egin{aligned} m_0 &= 0 \ m_1 &= eta m_0 + (1-eta)
abla J_1 &= (1-eta)
abla J_1 \ m_2 &= eta (1-eta)
abla J_1 + (1-eta)
abla J_2 \ m_3 &= eta^2 (1-eta)
abla J_1 + eta (1-eta)
abla J_2 + (1-eta)
abla J_3 \ &dots \ m_n &= eta^{n-1} (1-eta)
abla J_1 + eta^{n-2} (1-eta)
abla J_2 + \dots + (1-eta)
abla J_n \ m_n &= (1-eta) \sum_{i=1}^n eta^{n-i}
abla J_i \end{aligned}$$

مقدار β معمولا برابر با 0.9 قرار می گیرد. بنابراین میبینیم که مقدار کمتر از ۱ β در حال ضرب شدن در خودش است و این مقدار به سمت صفر میل می کند.

در حالتی که از فرمول $rac{m_t}{1-eta^t}$ استفاده کنیم به ازای مقادیر کمتر t با توجه به اینکه eta مقدار کمتر از یک دارد، m_t در مقدار بزرگی ضرب می شود و برای m_t نقش داشته باشند. می شود و برای m_t نقش داشته باشند.

مسئله ۴. Backpropagation (۲۰ نمره)

الف) یک شبکه عصبی feedforward را با دولایه نهان با تابع فعالسازی sigmoid برای مسئله دستهبندی دودویی در نظر بگیرید. لایه اول نهان شامل ۴ نورون و لایه دوم شامل ۳ نورون است. ابعاد ورودی دلخواه در نظر گرفته میشود. در ابتدا تمامی وزنها و بایاس شبکه صفر مقداردهی میشوند. بهازای یک ورودی، شبکه چه مقداری را خروجی دهد؟ بعد از یک بار بهروز رسانی وزنها با استفاده از SGD، بررسی کنید مقادیر وزنها چگونه تغییر میکند.

ب) شبکه زیر را در نظر بگیرید.

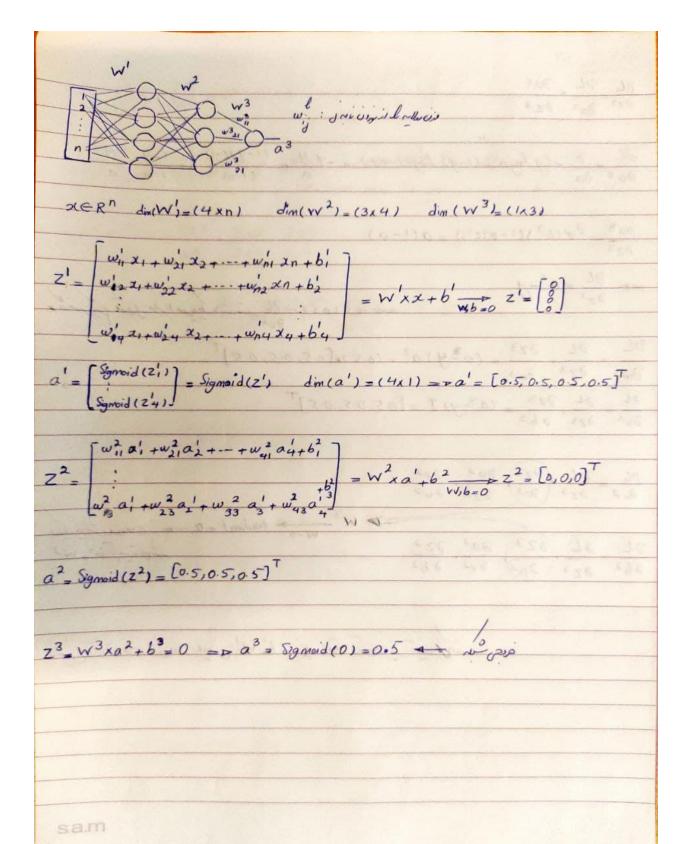
$$h = W^{T}x$$

$$u = {W'}^{T}h$$

$$\hat{y} = Softmax(u)$$

$$\mathcal{L}(W, W') = -y^{T} \log \hat{y}$$

که در آن $x \in \mathbb{R}^d$ و $y \in \mathbb{R}^d$ و $y \in \mathbb{R}^d$ شده است. با در نظر گرفتن تابع هزینه برای یک نمونه ورودی، با استفاده از روش گرادیان کاهشی روابط بهروز رسانی وزنها را با نوشتن جزئیات مراحل بنویسید. الف)

OL OL Das Dz3 $\frac{\partial L}{\partial a^{3}} = \frac{\partial}{\partial a} - (y \log a + (1-y) \log (1-a)) = -(\frac{y}{a} + \frac{(1-y)(-1)}{(1-a)}) = \frac{1-y}{1-a} - \frac{y}{a}$ $\frac{\partial a^3}{\partial z^3} = \sigma(z^3)(1 - \sigma(z^3)) = \alpha(1 - \alpha)$ = $\frac{\partial L}{\partial z^3} = a^3 - y$ suspino 5 10 5 1 st 31 the wind of the function of the $\frac{\partial L}{\partial \omega^3} = \frac{\partial L}{\partial z^3} = \frac{\partial L}{\partial \omega^3} = \frac{\partial L}{\partial \omega^3$ $\frac{\partial L}{\partial b^3} = \frac{\partial L}{\partial z^3} = \frac{\partial z^3}{\partial b^3} = (a^3 - y)T = [0.5, 0.5, 0.5]^T$ $b^3 = \begin{bmatrix} -0.5 \\ -0.5 \end{bmatrix}$ $\frac{\partial L}{\partial \omega^2} = \frac{\partial L}{\partial z^3} \cdot \left(\frac{\partial z^3}{\partial z^3}\right) \cdot \frac{\partial z^2}{\partial z^2} \cdot \frac{\partial z^2}{\partial \omega^2}$ 202 من الله من من الله في الله الله والمعان عند في الله والمعان عند في الله والمعان عند في الله والمعان عند في الله s.a.m

$$\frac{\partial L}{\partial w'} = \frac{\partial L}{\partial \hat{g}} \times \frac{\partial \hat{g}}{\partial u} \times \frac{\partial u}{\partial w'}$$

$$\frac{\partial L}{\partial w} = \frac{\partial L}{\partial \hat{g}} \times \frac{\partial L}{\partial u} \times \frac{\partial L}{\partial w} \times \frac{\partial L}{\partial w}$$

$$= \frac{\partial \hat{g}}{\partial u_{1}} = \frac{\partial \hat{g}}{\partial u_{2}} \times \frac{\partial u}{\partial u} \times \frac{\partial L}{\partial w} \times \frac{\partial u}{\partial u} \times \frac$$